

VILHELM NIELSEN.

TIDSKRIFT FÖR SCHACK

NORDISKA SCHACKFÖRBUNDETS ORGAN

UTGIFVEN AF

GUSTAF OCH LUDVIG COLLIJN

UTKOMMER HVARJE MÅNAD. ERHÅLLES I HVARJE POSTKONTOR I SVERIGE, NORGE OCH DANMARK. PRIS PR ÅRGÅNG 6 KR.

N:R 3 MARS 1918 ÅRG. XXIV

†

VILHELM NIELSEN.

Ved Vilhelm Nielsens Död den 7de Februar d. A. har Danmarks og, man kan vel sige, Nordens Skakliv mistet en af sine store. Han var den sidste Overlevende af Hövdingene fra den Periode, der vel kan betegnes som Skakspillets Stortid i Danmark, den der skabte Nordisk Skaktidende, og som saavel i Antallet af samtidige försterangs Talenter som i aandelig Produktivitet näppe har väret naaet, endsige overgaaet af nogen senere. Men det er ikke en blot historisk Skikkelse, der er gaaet bort. Medens af hans Fäller og Jävnbyrdige S. A.

Sörensen og From adskillige Aar för deres Död delvis eller helt havde trukket sig tilbage fra Spielet, og medens Fätteren, G. Nielsen, af hvem han oprindelig er indfört deri, vel til det sidste vedblev at väre det samlende Midtpunkt for dansk Skakliv og den faderlige Vejleder for de yngre Spillere, men i mange Aar ikke havde deltaget i praktisk Spil, saa besad Vilh. Nielsen en ukuelig Livsenergi, der ind i hans höje Alderdom, ja indtil hans sidste Sygdom holdt ham lige frisk og aktiv, lige kamplysten og interesseret. Han deltog Aar efter Aar og endnu forrige Vinter i Københavns Skakforenings Turneringer og bevarede sin Spillestyrke väsentlig usväkket, saa at han endnu i de sidste Aar var en farlig Modstander for selv de bedste af de yngre, og Tidsskriftets Läsere vil vide, at han ogsaa som Analytiker og Problemforfatter bevarede sin Produktionskraft langt ud over det sädvanlige Aaremaal. Hans aktive og produktive Skaklöbebane sträkker sig over et Tidsrum af mere end 50 Aar, — visselig ligesaa sjældent som beundringsvärdigt.

Vilh. Nielsen var födt 15 Januar 1842 og blev saaledes 76 Aar gammel. Han var Medlem af Københavns Skakforening vistnok fra dens Stiftelse i 1865 og kom meget hurtig til at höre til dens stärkeste Spillere og frugtbareste frembringende Aander. Han har deltaget i saa godt som alle Foreningens Turneringer og meget ofte hjemfört en af de höjeste Prämier. Han har aldrig spillet i nogen udenlandsk Turnering, men deltog i den nordiske Kongresturnering i København 1899 og delte her 3dje og 4de Prämie med Rosendahl —, ligeledes i Forbundsturneringen 1907. Hans Resultater i praktisk Spil, fremragende som de var, giver dog ingen fuldgyldig Maalestok for hans Betydning i dansk Skakliv. Nästen endnu bedre kom hans Evner til deres Ret i Korrespondancepartier og Analyser. I en Räkke Korrespondancepartier mellem Københavns Skakforening og andre Klubber eller Spillere i Aarene 1876—1880 har han deltaget (jeg erindrer om det berömte Parti G. & V. N. — v. d. Linde) og sikkert ikke som den mindst virksomme eller idérige. To Pragtpartier med Schallopp förte han alene og vandt dem begge, og endnu saa sent som omkring 1900 vandt han i en nordisk Korrespondanceturnering, hvori bl. a. ingen ringere end J. Möller deltog, alle sine 5 Partier. Endnu betydningsfuldere er hans Indsats i den aabningsteoretiske Analyse, större endda end det fremgaar af de Undersögelser, han i eget Navn offentliggjorde, da han saavel i de senere Aar som sikkert ogsaa tidligere ved sin altid interesserede Deltagelse og sin Idérigdom direkte eller indirekte har Andel i meget, som mere skrivende Medborgere (bl. a. undertegnede) har fremfört. Han har leveret vägtige og skarpsindige Bidrag, först til Löbergambittens, derefter til Fromsgambittens Teori, i de senere Aar uavnlig til sine to Yndlingsaabninger Nordisk Gambit og Russisk Parti. Det er mindre bekendt, end det fortjener at väre, at han anvendte og slog til Lyd for de moderne agressive Spillemaader i Russisk (5. d4, d5 6. Ld3, Ld6 og Le7 7. 00, Sc6 8. Te1, Lg4 9. c3, f5 10. c4, Lh4) länge för Marshall resp. Maroczy förte dem frem paa den internationale Arena, og hvad den förste og vigtigste Variant angaar maaske i

en sundere og holdbarere Form end den Marshallske, der, näppe med Rette, nästen har bragt Hvids 5te Träk til at forsvinde fra Mestrenes Praksis. Om hans Virksomhed som Problemforfatter vil en kyndigere end jeg nedenfor udtale sig.

Vilh. Nielsen hörte til de Spillere, hvis Ensidighed er deres Styrke. I en ganske usädvanlig Grad var hans Evne og hans Tilböjelighed indstillet paa Angrebet, särlig Offerangrebet; han plejede selv at kokettere med, at han ikke befandt sig väl, naar han ikke havde i al Fald en Bonde mindre. Han elskede Angrebet og frygtede det fra Modpartens Side — frygtede det i den Grad, at det kunde forvirre hans Dömmekraft; hellere end at udsätte sig derfor kastede han sig ud i de mest hasarderede offerkombinationer, og var han endelig trängt over i Defensiven, kunde hans Spil blive besynderlig famlende og raadvildt. Det langsomme Positionsspil var ikke hans Sag, og han delte fuldtud Angrebsspilleres sädvanlige Had til og Frygt for Aabninger som Dronninggambit og navnlig Spansk, som han aldrig indled sig paa hverken i For- eller Bagträk. Det er forstaaeligt, at denne Ensidighed kostede ham mangt et Point i Turneringer, og den er Grunden til, at han, skönt indenfor sit Omraade sikkert ikke den ringeste Begavelse, näppe i sine praktiske Resultater kom *fuldt* paa Höjde med sine Kampfäller fra hans bedste Aar. Men havde han först vendt Spillet, som han vilde, var han den farligste Modstander. I Angrebet raadede han over en Kombinationskraft, der ofte frembragte helt problemagtige »brilliancies», og som nästen Träk for Träk kunde berede den ulykkelige Modpart de pinligste Overraskelser. Det er dog ikke udtömmende at betegne ham som Kombinationsspiller; de, der kaldes saa, virker ofte ved geniale, men spredte Glimt, hvorimellem der, selv i Angrebet, kan indtræde paafaldende Svigten. Vilh. Nielsens Egenart var en anden og värdifuldere — en, hvorfor Karakterens Styrke maaske er en lige saa nödvendig Forudsätning som den blotte Begavelse. Han besad ikke, som f. Eks. Rosendahl, Evnen til i en forviklet Situation intuitivt at slaa ned paa det Träk, der löser Gaaden og bringer Klarhed; han arbejdede tungt som Tschigorin, den af de store Mestre, med hvem han i Fortrin och Fejl havde mest Lighed. Men i hans Angreb var der ikke blot bländende Enkeltheder, men Fasthed, Varighed, Sammenhäng; han ejede den haardnakkede Sejrsvilje, den intet Öjeblik trättede Opfindsomhed, den ikke logiske men kunstneriske Konsekvens, som skaber *den store Stil.* Og eet endnu, der hänger sammen därmed: han voksede med Opgaven. Jo stärkere Modstanderen, jo betydningsfuldere Lejligheden, des bedre spillede han. I Rosendahls bedste Tid, da denne var alle andre overlegen, var han hans, og netop hand, eneste fuldt jävnbyrdige Modstander, selvom hans Resultater *overfor andre* var ringere. I det Parti, han spillede med Mieses ved dennes Besög, tabte han vel i Slutspillet, men förte forinden det maaske noget hasarderede, men konsekvente og stilsikre Angreb paa en Maade, der med god Grund aftvang den berömte Modpart Respekt. Han var af det Stof, hvoraf der skabes Mestre.

Personlig var Vilhelm Nielsen, navnlig i yngre Aar, noget af et Modsigelsens Tegn. Han stod stejl paa sine Meninger og paa, hvad han ansaa for sin Ret, hans Kritik var uforfærdet og ofte skarp, og han var ikke ganske fri for en vis Oprörsaand, en oppositionel Holdning overfor alt, hvad der var eller kaldte sig for Autoriteter-maaske i en Smule naturlig Modsätning til den myndige og patriarkalske Fätter. Mangen Bestyrelse eller Spillekomité har maattet sande, at han ikke altid var lige let at arbejde sammen med. Men hans Kritik og Opposition var altid sagligt, aldrig personligt begrundet; der laa intet Nag, ingen kränket Forfängelighed bagved, end mindre nogen Skepsis, nogen Mistro til sig selv eller andre; han var med al sin Oppositionslyst en udpräget positiv Natur — og den naturlige Velvilje, han altid viste, naar Striden ikke trängte den tilbage, maatte ligesom hans brändende saglige Iver og Interesse trods alle Rivninger vinde enhver, med hvem han kom i Beröring. Han efterlader sig näppe en Uven, men mange, for hvem hans Bortgang betyder ikke blot et skakligt, men et personligt Tab.

H. Krause.

Vilhelm Nielsens Opgaveforfatterskab

strækker sig over det imponerende Tidsrum af et Halvthundrede Aar. Hvor naar han först begynte at komponere Opgaver er ikke ganske sikkert, men antagelig har det været omkring 1868, da han altsaa var 26 Aar gammel. En af de ældste Opgaver, som jeg har kunnet finde af ham, er fra 1869 og fik 2 Præmie i Berliner Schachzeitung's Turnering s. A. Det er i det hele taget vanskeligt at tidbestemme de ældre Opgaver i dansk Problemlitteratur, da Samlingen »Danske Skakopgaver 1858—78» ikke indeholder Angivelse af, hvor og naar de enkelte Opgaver förste Gang er trykt. Man maa derfor ty til andre Kilder, navnlig »Berliner Schachzeitung», »Illustreret Tidende» hvis Skakspalte stiftedes 1859, »Nordisk Skaktidende», stiftet 1873 af *O. Malmquist* († 1874) og »Nationaltidende», hvis Skakspaltes förste Redaktör *A. Therkelsen* var fra 1878. V. Nielsens Forfatterskab strækker sig tilbage til den Tid, da dansk Problemkunst overfor Udlandet begynte at göre sig gældende, og han er en af Banebryderne. De mange store udenlandske Opgaveturneringer, Eraturneringen i London 1856 (Præmietagere: 1. Conrad Bayer 2. F. Healey), Bristolturneringen 1861 (Præmietagere: 1. F. Healey med sin berömte Opgave med Idéen opkaldt efter Turneringen 2. C. Bayer), Pariserturneringen 1867 (1. C. Bayer 2. S. Loyd), maatte nödvendigvis öve Indflydelse paa danske Opgaveforfattere, og da der 1873 blev udsendt Indbydelse til den store Britiske Opgaveturneringen i London, besluttede *Vilh. Nielsen* sammen med *S. A. Sörensen* († 1896) att pröve Lykken. Resultatet var overmaade glimrende, idet *S. A. Sörensen* fik 1 Sendingspræmie og Præmien for den bedste Opgave, hans berömte Firetrækker, medens *Vilh. Nielsen* fik 6 Sendingspræmie. Nedenfor bringer vi Opgaverne fra V. N:s Sending med Undtagelse af en, den senere viste sig bilöselig. Ogsaa i Stratégies Turnering 1878 deltog V. N. med en Sending, som nedenfor gengives. Den gav Anledning til en stor Diskussion i den udenlandske Skakpresse, fordi Dommerne udelukkede Sendingen fra Præmie paa Grund af de mange Dobbeltspil i Firetrækkeren. Derimod tilkendte de Femtrækkeren, et overordentlig vanskeligt Problem med en imponerende Kongemarsch, Præmie som Turneringens bedste Opgave. V. N. gav selv et Bidrag til Diskussionen i en lang Artikel i Nordisk Skaktidende 1879, i hvilken han bedömmer de enkelte Sendinger til Turneringen ,medens *S. A. Sörensen* bedömmer V. N:s Sending. Themaet i Firetrækkeren (en hvid Springer gör to Træk frem og to tilbage for at göre Mat paa sit Udgangspunkt) anser S. A. S. for originalt, og mener, at der er gjort Sendingen Uret ved at udelukke den fra Præmie. Paa dette Tidspunkt stod *Vilh. Nielsen* paa Höjden af sit Ry og hörte sammen med sine Landsmænd *S. A. Sörensen* og *Th. Jensen* († 1877) samt *Alfred Arnell*, Göteborg, til Nordens ypperste Opgaveforfattere.

Det den kendetegner *Vilh. Nielsens* Opgaver, der i Reglen er Flertrækkere, er glimrende Offerkombinationer, hvorved enten en hindrende sort Brik afledes, eller den sorte Konge ledes ind i Matfeltet. En Idé, som V. N. særlig yndede, er Skakfarens, i hvilken den hvide Konge udsættes for en eller flere Skakker. Den har han behandlet i Femtrækkeren fra »Stratégies» Turn. 1878 og saa sent som i 1903, da han fik »Tidskrift för Schacks» Præmie for Opgave N:r 2000, hvilken Opgave desværre har vist sig ukorrekt (ogsaa den i 1916 bragte Korrektur), hvorfor den ikke gengives her. Man vil lægge Mærke til at de fleste af V. N:s Opgaver indeholde et skjult Spil, indledet med et stille Træk, der altid följer umiddelbart efter det mest sandsynlige Træk af Sort. Hans Opgaver udmærker sig derfor som Regel ved Vansklighed.

Vilh. Nielsens Ogaver, hvoraf bringes et Udvalg, vil bevare hans Navn fra Glemsel, og det vil staa som en enestaande Bedrift at han bevarede sin Skaberevne i over 50 Aar til kort Tid för sin Död. I *Robert Sahlberg-Turneringen* 1916 fik han saaledes 13:de Præmie. Medens Lösningerne er angivne under Diagrammerne paa de hidtil gengivne Opgaver, er dette ikke gjort for den sidste Opgave, der ogsaa deltog i Sahlberg-Turneringen 1916. Den vil jeg bede Læserne löse, thi det er netop en ægte »*Vilhelm Nielsen*» Den er vanskelig som en »Campbellsk» Opgave, thi Stillingen er fuld af Muligheder. Det er forbausende at dette ungdommelige Værk er forfattet af en Mand paa 74 Aar.

København i Marts 1918.

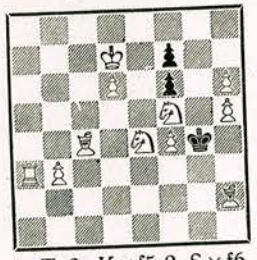
J. Möller.

Vilh. Nielsen.
2 Pr. Berliner Schachz. Turn. 1869.
Hvid gör Mat i 5 Træk.

1. S×f5, gf 2. Ld1, L×f1, 3. La4, T×c8 4. D×f5†.

Vilh. Nielsen.
6 Pr. i British Problem-turn. 1873.
Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. Ta8, K×f5 2. S×f6, K×f6 3. Le6.

Vilh. Nielsen.
1 Pr. i »Nationaltidendes» Turn. 1881.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. Se5, K×e5 2. Le3 1 —, K×c5 2. Sd7 1 —, L×e5 2. Df7 1 —, L×d2 2. Sc6†

Vilh. Nielsen.
6 Pr. British Turn. 1873.
Hvid gör Mat i 2 Træk.

1. L×h7.

Vilh. Nielsen.
6 Pr. i British Problem-turn. 1873.
Hvid gör Mat i 5 Træk.

1. Ta5, S×a5 (Tb5 2. Se6, L×e6 3. D×e6†, Kd4 4. T×b5) 2. Sf7, Tb×c6 3. D×f4†, K×f4 4. Kf2.

Vilh. Nielsen.
Tidskrift for Skak 1896.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. Sf2, gf 2. Le4!

Vilh. Nielsen.
6 Pr. i British Problem-turn. 1873.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. Sd3, K×e6 2. De8.

Vilh. Nielsen.
Nordisk Skaktid. 1874.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. L×d4, K×d4 (Kd5) 2. Lb5 1 —, K×f4 2 Dh4† 1 —, Kf5 2. Lh5.

Vilh. Nielsen.
Tidskrift for Skak 1898.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. Sf3, Ke6 2. Df1!

Vilh. Nielsen.
Tidskrift for Skak 1901.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

1. Dh1, K×T 2. Dh7!

Vilh. Nielsen.
Fra »Stratégies» Turn. 1878.
Hvid gör Mat i 2 Træk.

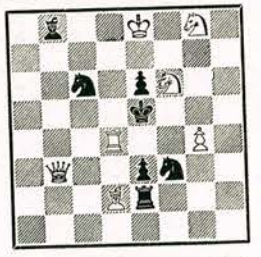
1. Dh7.

Vilh. Nielsen.
Præmie for bedste Opgave i »Stratégies» Turn. 1878.
Hvid gör Mat i 5 Træk.

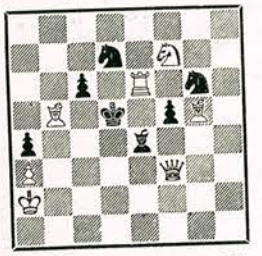
1. T×c4, dc 2. Ke7, S×c6† (2—, Sd5† 3. L×d5, 2—, La3 3. D×c3†; 2—, Sd3 (f3) 3. Sf5†) 3. Ke6, S×d4† 4. T×d4.

Vilh. Nielsen.
13 Pr. i Robert Sahlberg Turn. 1916.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

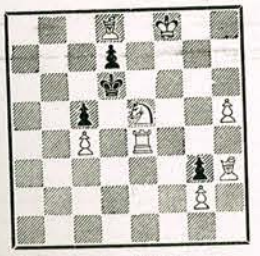
1. Le1, T×e1 2. Db2.

Vilh. Nielsen.
Fra »Stratégies» Turn. 1878.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

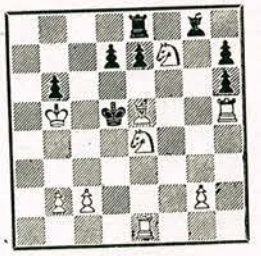
1. Lf1, K×T 2. D×f5†.

Vilh. Nielsen.
Nordisk Skaktidende 1878.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

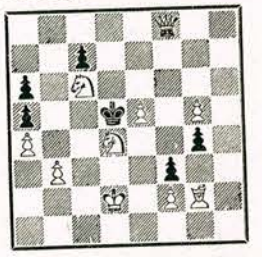

1. Le6, de 2. Tf4, 1—, K×e6 2. Sf7†.

Vilh. Nielsen.
Fra Rob. Sahlberg Turn. Tidskr. f. Schack 1916.
Hvid gör Mat i 3 Træk.

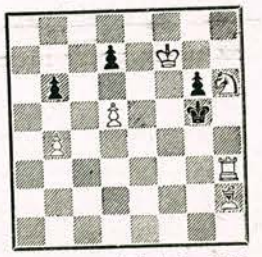

Vilh. Nielsen.
Fra »Stratégies» Turn. 1878.
Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. S×e5, K×d4 2. S×f3, Ke4 3. Se5 1 —, fg 2. Sd3 K×d4 3. Df5.

Vilh. Nielsen.
»Ude og Hjemme» 21/7 1878.
Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. Lg3 2. Th1 3. Lh2.

Vilh. Nielsen.
Nord. Skaktidn. 1879.
Tilegned Dommerne i »Stratégies» Turn. 1878.
Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. Sd6, L×e1 2. S×e4, T×D 3. Sd2†.

Vilh. Nielsen.
Nord. Skaktid. 1879.
Tilegned S. A. Sörensen.

Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. La6, ba! 2. Sf1, S×f1 3. Lb4.

Vilh. Nielsen.
Nord. Skaktid. 1880.

Hvid gör Mat i 4 Træk.

1. De1, L×T 2. S×f4†, D×f4 3. De6† 1—, D×D 2. S×f4†, 3. Tc4†.

Partier.

Partierna från matchen om mästerskapet för Sverige, januari 1918.

Parti 3232. Spanskt parti.

Första partiet.

Gust. Nyholm. — *O. Löwenborg.*

Hvit	Svart
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	b7—b5
6. La4—b3	Lf8—c5
7. d2—d3	

Enligt Bilguer skulle 7. S×e5 leda till lika spel, med fortsättningen 7. —, S×e5 8. d4, L×d4 9. D×d4, De7 10. Lg5, c5 11. L×f6, c×d4 12. L×e7, d×c3 13. La3, c×b2 14. L×b2, f6 15. f4, Sc4 16. Lc3, Lb7.

Dr Krause anser däremot att svart medels 9. —, d6! 10. De3 (d1), c5! 11. Ld5, S×d5 12. S×d5, 0—0 13. 0—0, f5 kommer i fördel.

7. — —	h7—h6

Bättre är 7. —, d7—d6.

8. Lc1—e3	d7—d6
9. 0—0	Lc8—e6
10. Sc3—d5	0—0
11. c2—c3	Le6×d5
12. e4×d5	Lc5×e3
13. f2×e3	Sc6—e7
14. e3—e4	Sf6—g4
15. Dd1—d2	f7—f5
16. e4×f5	

Bäst, då i annat fall bonden går till f4.

16. — —	Tf8×f5

Slår springaren så följer 17. h3 och Kh2, med hotet S×e5 eller Sg5.

17. Ta1—e1	Sg4—f6

Ställning efter svarts 17:e drag.

18. Sf3×e5!	Tf5×e5
19. Te1×e5	d6×e5
20. d5—d6†	Kg8—h8?

Ett fel af afgörande betydelse. Hvit behåller nu det öfverlägsna spelet. Det riktiga var Kh7 hvarefter hvits hela fördel utgjorts af den isolerade e-bonden.

I betraktande kom äfven Se7—d5 hvarpå svart efter 21. T×f6, g×f6 22. L—d5†, Kg7 23. L×a8, D×a8 hade haft goda remisutsikter.

21. Tf1×f6!	Se7—g8

Enda draget.

22. Tf6—g6	c7×d6
23. Lb3—d5	

För att locka till Db6†, hvarpå skulle kunna följa: 24. d4, Tf8 25. L×g8, K×g8 26. D×h6, Da7 27. Tg4! med stora vinstchanser för hvit.

23.	— —	Ta8—b8
24.	Ld5×g8	Dd8×g8
25.	Tg6×d6	Dg8×a2
26.	h2—h3	a6—a5
27.	Dd2—e2!	Tb8—e8
28.	De2—h5	Da2—g8

Felaktigt vore naturligtvis Te7 till följd af Td8† jämte Df5† etc.

29.	Td6—b6	

En manöver som inbringar hvit en bonde.

29.	— —	Te8—b8
30.	Tb6—a6	Dd8—d5
31.	d3—d4!	b5—b4
32.	Dh5×e5	Dd5×e5
33.	d4×e5	b4×c3
34.	b2×c3	Tb8—c8
35.	e5—e6!	Kh8—g8

Om bonden slås så är svart genast förlorad. Ta8† etc.

36.	Ta6×a5	Kg8—f8
37.	Ta5—f5†	Kf8—e8
38.	Tf5—f7	g7—g5
39.	Tf7—h7	Tc8×c3
40.	Th7×h6	Ke8—e7
41.	Th6—g6	Tc3—e3
42.	Kg1—f2	Te3×e6
43.	Tg6×g5	

Enklast var tornbyte hvarpå hvit hade vunnit i få drag.

43.	— —	Ke7—f6
44.	Tg5—b5	Kf6—g6
45.	g2—g4	Te6—c6
46.	Tb5—e5	Tc6—c3
47.	Te5—e3	Tc3—c2†
48.	Kf2—f3	Kg6—g5
49.	Te3—e5†	Kg5—f6
50.	Te5—f5	Kf6—g6
51.	Kf3—g3	Tc2—c3†
52.	Tf5—f3	Tc3—c1
53.	Tf3—d3	Tc1—c8
54.	Td3—d6†	Kg6—g7
55.	g4—g5	Tc8—c4
56.	h3—h4	och hvit vann.

(Anm. af Gust. Nyholm.)

Parti 3233. Wienerparti.

Andra partiet.

O. Löwenborg.	*Gust. Nyholm.*
Hvit	Svart
1. e2—e4	e7—e5
2. Sb1—c3	Sg8—f6
3. Lf1—c4	Sb8—c6
4. d2—d3	Lf8—c5
5. f2—f4	d7—d6
6. Sg1—f3	

Spelet har nu öfvergått till en variant af avböjd kungsgambit.

6.	— —	a7—a6

Mycket godt, ja möjligen bäst är här Lc8—e6. På 6. —, Sc6—a5, som af Cordel rekommenderas, kan följa, enl. ett parti Spielmann—Forgacs Barmen 1905: 7. Lb3, S×b3 8. a×b3, 0—0 9. h3, h6 10. Se2, De7 11. f×e5, d×e5 12. Ld2!, Ld7 13. Lc3, Ld6 14. 0—0 och hvit är i fördel. Mindre godt är 6. —, 0—0 hvarpå, enl. ett parti Janowski—Schowalter (D. Schachz. 1899), kan följa: 7. f5!, Sa5. 8. Lg5, S×c4. 9. d×c4, c6. 10. Dd2 jämte 0—0—0.

I ett korrespondensparti Dresden—Prag (Cordel, Theorie u. Praxis II, sid. 147) försöktes med 6. —, Sg4 hvilket slog illa ut. Det följde: 7. Sg5!, h6 8. f5!, Se3 9. L×f7†, Kf8 10. L×e3, L×e3 11. Se6† L×e6 12. f×e6, Df6 13. De2, Sd4 14. Sd5 etc.

På det af svart valda draget, som förr var mycket omtyckt kan hvit ernå ett godt spel genom 7. f×e5, d×e5 och 8. Lg5.

7.	Dd1—e2	

Utom nyssnämnda fortsättning (7. f×e5) kom äfven 7. f4—f5 i betraktande. På textdraget får svart det öfverlägsna spelet.

6.	— —	Lc8—g4!
8.	Lc1—e3	e5×f4!
9.	Le3×f4?	

Härefter är hvit räddningslöst förlorad. Det enda möjliga var 9. L×c5 men äfven därpå får svart ett godt spel med bonde mer.

9.	— —	Sc6—d4
10.	De2—d1	

Enda draget.

Ställning efter hvits 10:e drag.

10.	— —	Sf6—h5!
11.	Lf4—g3	

På Le3 eller d2 vinner svart i få drag genom S×f3 etc.

11.	— —	Sh5×g3
12.	h2×g3	Lg4×f3
13.	g2×f3	Dd8—g5

Nu äro goda råd dyra! På 14. g3—g4 följer De3† 15. Kf1, Sf5! och hvit kan endast med uppoffrande af drottningen undgå omedelbar matt.

14.	Sc3—d5	Dg5×g3†
15.	Ke1—d2	Sd4×f3†
16.	Kd2—c3	

Går kungen till c1 så följer Dg5† jämte Sd2† etc.

16.	— —	Dg3—e5†

Lugnast var naturligtvis att låta angreppet anstå och först medels 0—0—0 upphäfva hotet S×c7. Men svart hade upptäckt en intressant mattkombination.

17.	d3—d4	Sf3×d4

Med D×d4† etc. hade svart en matematisk säker vinst men resten af partiet hade då blifvit intresselöst. Genom kvalitetsoffret lämnas hvit en chans.

Ställning efter svarts 17:e drag.

18.	Sd5×c7†	

På 18. Th5 kan svart spela på flera sätt. Bäst är måhända 18. —, Sb5††. 19. Kb3, Dg3† 20. Ld3. (20. c3, Sd4† 21. Ka4, b5† 22. Ka5, Sc6 matt), 0—0—0 etc.

18.	— —	Ke8—d8
19.	Sc7×a8	Sd4—c6†
20.	Kc3—b3	

Med 20. —, Kd2 hade hvit kunnat hålla partiet längre. Svarts fortsättning vore därpå 20. —, Dg5† 21. Kc3, Ld4† 22. D×d4, (22. Kb3, Sa5† 23. Ka4, S×c4 etc.), S×d4 23. K×d4, b5 etc.

20.	— —	Sc6—a5†
21.	Kb3×a4	De5×b2!

Uppgifvet.

(Anm. af Gust. Nyholm.)

Parti 3234. Spanskt parti.

Tredje partiet.

Gust. Nyholm.	*O. Löwenborg.*
Hvit	Svart
1. e2—e4	e7—e5
2. Sg1—f3	Sb8—c6
3. Lf1—b5	a7—a6
4. Lb5—a4	Sg8—f6
5. Sb1—c3	d7—d6
6. La4 × c6†	b7 × c6
7. d2—d4	Sf6—d7

Bättre än e × d4 hvarigenom svart uppger centrum. En ersättning, för den försvagning af bondeställningen som draget kan föra med sig, har svart i sitt starka löparepar.

8. 0—0

I ett matchparti Tarrasch-Tschigorin 1893, fortsattes med 8. d × e5, d × e5 9. Le3, Ld6 10. 0—0, 0—0 11. Dd2, De7 12. Sa4, Tb8 13. b3 och svart var nu i tillfälle att med 13. —, Sb6 påvisa hvits felaktiga behandling af spelöppningen (enl. Dr. Tarrasch.)

8.	— —	Lf8—e7
9.	Lc1—e3	0—0
10.	d4 × e5	d6 × e5
11.	Dd1—e2	

Bättre var möjligen Dd2 men svart kan därpå spela Sf6 och dambyte ville hvit undvika.

11.	— —	a6—a5
12.	Tf1—d1	

Denna manöver visar sig vara förfelad. I betraktande kom Sf3—e1—d3 följt af f4.

12.	— —	Lc8—a6
13.	De2—d2	Le7—d6
14.	Sc3—e2	Dd8—e7
15.	Se2—g3	g7—g6
16.	b2—b3	Tf8—d8
17.	Sf3—e1	Sd7—f8
18.	c2—c4	Sf8—e6
19.	Se1—d3	La6—b7
20.	Dd2—c3	c6—c5

Ställning efter svarts 20:e drag.

21. Sd3 × e5?

Kostar hvit minst en bonde. Men äfven på andra fortsättningar, t. ex. Tf1 jämte f4, har svart det bättre spelet.

21.	— —	De7—f6
22.	f2—f4	Se6 × f4
23.	Le3 × f4	Df6 × f4
24.	Se5—f3	Lb7 × e4
25.	Sg3 × e4	Df4 × e4
26.	Td1—d5	

Inledningen till en manöver hvars poäng ej är annat än ett svårare förbiseende. Td1—e1 kom i betraktande.

26.	— —	Td8—e8
27.	Ta1—e1	De4—f4
28.	Sf3—e5	Te8—e6
29.	Te1—f1?	Ld6 × e5

Uppgifvet.

(Anm. af Gust. Nyholm.)

Parti 3235. Drottningbondespel.

Fjärde partiet.

O. Löwenborg	*Gust. Nyholm.*
Hvit	Svart
1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sg1—f3	d7—d6
3. Lc1—f4	

För att förhindra e7—e5 utan hvilket drag svart får stora svårigheter med sin utveckling.

3.	— —	Sb8—d7
4.	Sb1—d2	g7—g6
5.	e2—e4	Sf6—h5
6.	Lf4—e3	e7—e5
7.	Lf1—c4	Lf8—g7
8.	Le3—g5	

Redan ett tredje drag med samma löpare. Svart kommer nu i fördel.

8.	— —	Lg7—f6
9.	Lg5 × f6	Dd8 × f6
10.	c2—c3	Sd7—b6

Här eller i nästa drag borde 0—0 ha skett.

11.	Dd1—b3	Sh5—f4
12.	g2—g3	Sf4—e6
13.	d4 × e5	d6 × e5
14.	Db3—b5†	Sb6—d7
15.	Lc4 × e6	Df6 × e6
16.	Db5—c4	De6 × c4

Undviker svart dambyte så behåller hvit det bättre spelet.

17.	Sd2 × c4	f7—f6
18.	Sc4—e3	c7—c6
19.	0—0—0?	Sd7—c5

Bonden e4 står nu ej att rädda då på 20. Sd2 kvalitet går förlorad genom Sd3† etc.

20.	Sf3—e1	Sc5 × e4
21.	Se1—d3	0—0
22.	h2—h4	

Härmed börjar en strid om fältet b5. Springaren på e4 skall fördrifvas medels f2—f3; men dessförinnan skall den förhindras att gå till g5 eller slå på g3. Den skall tvingas till d6 hvarpå hvit återvinner sin förlorade bonde genom Sd3 × e5.

22.	— —	Lc8—e6
23.	Th1—g1	Ta8—d8
24.	Kc1—c2	b7—b6
25.	f2—f4	e5 × f4
26.	g3 × f4	Kg8—f7

Genast Sd6 kom äfven ifråga.

27.	Td1—f1	Se4—d6!
28.	Tf1—f3	Sd6—f5
29.	h4—h5?	

Hvit befann sig i svår tidsnöd och måste draga à tempo. Partiet torde dock äfven på andra drag vara förloradt. På t. ex. 29. Sg2 följer: 29. —, Ld5 30. Th3, Tfe8 31. Sge1, L × a2 etc.

29.	— —	Sf5 × e3†
30.	Tf3 × e3	Le6—f5
31.	h5 × g6†	h7 × g6
32.	Tg1—h1	Td8 × d3

Uppgifvet.

(Anm. af Gust. Nyholm.)

Parti 3236. Centrumsgambit.

Femte partiet.

Gust. Nyholm.	*O. Löwenborg.*
Hvit	Svart
1. e2—e4	e7—e5
2. d2—d4	e5 × d4
3. Sg1—f3	Lf8—b4†

Efter 3. —, Sc6 öfvergår spelet till Skottsk gambit.

4. c2—c3

På 4. Sb1—d2, angifvet af Relfsson, kan följa Sc6 5. Lb5, Sg e7

6. a3, L × d2† 7. D × d2 med lika spel.

4.	— —	d4 × c3
5.	b2 × c3	

Bättre är troligen S × c3. I ett korrespondensparti Schwan-Craveilher följde 5. S × c3, d6 6. Lc4, Sf6 7. e5, De7 8. 0—0, L × c3 9. b × c3, d × e5 10. S × e5, 0—0 11. Te1 med bättre spel för hvit.

5.	— —	Lb4—c5
6.	Lf1—c4	d7—d6
7.	Dd1—b3	Dd8—f6

I betraktande kom De7

8.	0—0	Sb8—c6
9.	Lc1—g5	Df6—g6
10.	Sb1—d2	Sg8—e7
11.	Lg5 × e7	Sc6 × e7
12.	Kg1—h1	0—0
13.	Sf3—d4	Dg6—f6

13. —, Sc6 förefaller här vara vida bättre.

14.	Sd4—b5	Lc5—b6
15.	f2—f4	Lc8—e6
16.	Ta1—e1	d6—d5

Svart offrar härmed tillbaka sin merbonde för att möjligen komma till ett motangrepp.

17.	e4 × d5	Le6 × d5
18.	Lc4 × d5	Se7 × d5
19.	Db3 × d5	

Bättre var 19. c3—c4 hvarigenom hvit får ett öfverlägset spel; t. ex. 19. —, Se7 20. Se4, Df5 21. Sg3 Df6 22. f5 etc.

19.	— —	Ta8—d8
20.	Dd5 × b7	Td8 × d2
21.	Sb5 × a7	Lb6—f2

Starkare och mera naturligt var T × a2.

22.	Te1—b1	Df6 × f4
23.	Sa7—c6	Td2—d6

Hotande D × h2† samt Th6‡

24.	Sc6—e7†	Kg8—h8
25.	g2—g3	Df4—d2?

Dg5 borde spelats, hvarpå hvit bäst fortsätter med 26 T × f2. 26. D × c7 strandar på L × g3.

26.	Tb1—b2	

Om nu Dg5 så 27. D × c7, Te6 28. Tb8!

26.	— —	Dd2 × c3
27.	Tb2 × f2	g7—g6
28.	Tf2 × f7	Tf8—e8
29.	Db7—e4	Uppgifvet.

(Anm. af E. Jacobson.)

Parti 3237. Franskt parti.

Speladt i tidskriftens korrespondensturnering, 1917.

E. G. Fredrikson.	*J. A. Ros.*
Hvit	Svart
1. e2—e4	e7—e6
2. d2—d4	d7—d5
3. e4 × d5	e6 × d5
4. Sg1—f3	Lf8—d6
5. Lf1—d3	Lc8—g4
6. 0—0	c7—c6
7. Dd1—e1†	

Med detta drag inleder hvit ett angrepp, som, fastän mången gång hängande på en skör tråd, varar till partiets slut.

7.	— —	Sg8—e7
8.	Sf3—e5	Lg4—h5
9.	f2—f4	f7—f6
10.	g2—g4!	

Ett till synes ganska riskabelt bondeoffer, hvarigenom hvit får större rörlighet för sina offensivpjeser men samtidigt kastar bort säkerheten för ett eventuellt slutspel.

10.	— —	f6 × e5
11.	f4 × e5!	Ld6—c5!
12.	d4 × c5	Lh5 × g4
13.	De1—h4	h7—h5

Om Lg4—e6 så Ld3 × h7. Svart har nu afslagit den första attacken och synes få tid att säkerställa sig. Hvit måste finna nya utvägar och offrar äfven sin starka fribonde på e-linjen. I själva verket ett problemdrag.

14.	e5—e6!!	Lg4 × e6
15.	Tf1—e1	Dd8—d7
16.	Lc1—g5	Sb8—a6

Ställning efter svarts 16:de drag.

17. Te1 × e6!

Ett överraskande starkt kvalitetsoffer — det egentliga vinstdraget. Hvit hade äfven kunnat spela Sb1—d2 med vinst, ehuru spelet då blifvit betydligt mera komplicerat.

17.	— —	Dd7 × e6
18.	Sb1—d2	0—0!
19.	Ta1—e1	Se7—f5!
20.	Te1 × e6	Sf5 × h4
21.	Ld3 × a6	Sh4—f3†
22.	Sd2 × f3	Tf8 × f3
23.	La6 × b7	Ta8—f8

Hotar remis genom evig schack.

24.	Te6—e2	Tf3—f1†
25.	Kg1—g2	Tf1—f5
26.	Lg5—e7!	Tf8—b8
27.	Lb7 × c6	Tb8 × b2
28.	Lc6—d7	Tf5—f4
29.	Ld7—e6†	Kg8—h8
30.	Le6 × d5	Tf4—d4
31.	c5—c6!	

Om svart tager löparen kan c-bonden icke längre hindras gå i dam.

31.	— —	Td4—d3!
32.	c6—c7	Td3—c3
33.	Le7—d6	Tb2 × c2
34.	Te2 × c2	Tc3 × c2†
35.	Kg2—g3	Uppgifvet.

(Anm. af E. G. Fredrikson.)

Från Schackvärlden.

Tidskrift för Schacks korrespondensturneringar. I klass V—VI är en ny turnering påbörjad med följande deltagare: 1. T. Nyström, Tönsberg; 2. Hj. Nilsson, Hälsingborg; 3. Svend Haug, Tönsberg; 4 H. Westerberg, Göteborg; 5. B. Jensen, Kristiania; 6. J. Johansson, Göteborg; 7. E. Blomquist, Gefle.

Till nya turneringar föreligga följande anmälningar:

Klass I. J. A. Ros, Boden; E. Barca, Sarpsborg;

Klass II. A. Jonsson, Södertelje. T. Ekman, Jönköping; H. G. Hansen, Kristiania.

Klass III. R. Milling, Hilleröd; F. Rolff, Malmö; J. S. Grandin, Norrköping.

Klass IV. A. Pettersson, Götene; J, Skoog, Karlsborg.

Klass V. O. A. Henriksson, Östersund; E. Larsson, Malmö.

Klass VI. G. Devold, Vikesund; K. Elovson, Karlstad.

Stockholms Allmänna schackklubb spelade sin sedvanliga vårmatch mot Upsala Allmänna schacksällskap den 23 mars å hotell Continental i Stockholm. Matchen vanns af upsalaspelarna med $7^1/_2$ poäng mot $6^1/_2$.

De enskilda spelarnas placering och resultat framgår af nedanstående uppställning.

Stockholms Allmänna schackklubb.		Upsala Allmänna schacksällskap.	
1. E. Jacobson	$^1/_2$	V. Lundell	$^1/_2$
2. G. Dahl	$^1/_2$	G. Lagerström	$^1/_2$
3. S. Olson	$^1/_2$	F. Lundell	$^1/_2$
4. V. Dahlberg	$^1/_2$	G. Brodd	$^1/_2$
5. G. S. Nyberg	0	P. Wahlmark	1
6. O. Sundström	$^1/_2$	R. Enström	$^1/_2$
7. H. A. Lindberg	0	O. Ahlund	1
8. And. Olson	0	M. Wiberg	1
9. F. Rosengrén	$^1/_2$	B. Österlind	$^1/_2$
10. S. Södermark	1	E. Eriksén	0
11. K. Andersson	1	Th. Lewin	0
12. H. Brünner	$^1/_2$	O. Öberg	$^1/_2$
13. E. Källkvist	$^1/_2$	B. Gustafsson	$^1/_2$
14. Curt Johansson		H. Johansson	
Summa	$6^1/_2$	Summa	$7^1/_2$

Vid samma tillfälle spelade Gust. Nyholm simultan mot 51 motståndare, med resultat 30 vinst 14 förlust och 7 remis. Speltid sex timmar.

Mellan vinnarna utspelades sedan en blixtturnering hvari första priset utgjordes af en pokal, skänkt af hofjuvelerare K. Anderson. Det vackra priset hemfördes af hr K. Andersson, Stockholms Södra schacksällskap, som vann turneringen med 11 $^1/_2$ poäng.

Mälardalens schackförbund. I matcherna om Collijnska vandringspriset är ställningen följande:

I östra serien har Västerås Allm. S. K. besegrat Sala S. K. med 5 poäng mot 3 och därmed kvalificerat sig för finalmatchen.

I västra serien har Eskilstuna Allm. S. K. besegrat Eskilstuna S. S. med 6—2 och Örebro S. S. med $5^1/_2$—$2^1/_2$. Örebro S. S. har vunnit mot Örebro Arbetareförenings S. S. och det sistnämnda har spelat en remismatch mot Eskilstuna S. S.

Eskilstuna Allm. S. K. torde alltså vara given segrare i västra serien.

Ännu ett antal matcher komma att spelas inom förbundet under mars och april, nämligen mellan d. s. k. B-lagen, d. v. s. lag i vilka inga av de ordinarie spelarna i matcherna om Collijnska vandringspriset få deltaga. Till deltagande i denna nya serie ha äfven inbjudits de till förbundet icke anslutna sällskapen i Kungsör, Torshälla och Heby. Ett vandringspris har skänkts af Örebro schacksällskap.

Skånes schackförbund. Styrelsen för förbundet beslöt vid sammanträde den 20 januari att tillställa förre förbundsledamoten, ingeniör E. Olson, numera bosatt i Stockholm, ett varmt tack för hans stora insatser till främjandet af det skånska schacklifvet.

Förbundet har haft glädjen se sin medemssiffra betydligt ökad genom anslutning af klubbarna i Landskrona, Höganäs och Trelleborg med resp. 22, 21 och 17 medlemmar.

Ur studiernas och slutspelens rike.

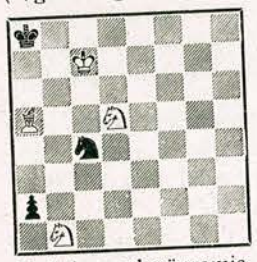
Af *E. Holm.*

VII.

Analys af en modern studie.

Då det kan vara både lärorikt och roande att grundligt genomforska alla vinklar och vrår i den moderna slutspelsstudien, när den är som bäst, så göra vi härmed en början med analys af en originell och innehållsrik komposition af en framstående baltisk författare på området.

1. *H. Mattisohn, Riga.*
(Rigaer Tageblatt 1915.)

Hvit drar och gör remis.

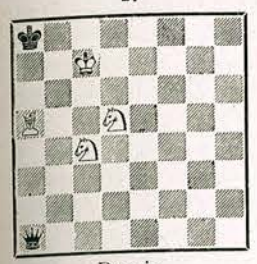
Den lilla studien ser inte mycket ut för världen, men däraf skall man inte låta sig bedragas. Det finns både must och saft i denna miniatyr, hvilken lämnar mången större konkurrent vida efter sig. Remispåbudet kan betyda många saker: patt, evig schack, dragupprepning, kraftjämlikhet och kvarblifvande af krafter som ej räcka till vinst. Att sammansmälta ett flertal dylika vändningar till ett harmoniskt helt är ett konststycke, som de moderna studieförfattarna sträfva att fullgöra i remisstudien. Som hufvudmotiv uppträder dock oftast en pattkombination, så äfven här.

Då vi betrakta de svarta stridskrafterna falla genast de starka hoten a1D eller a×b1D i ögonen. Dessa bondeförvandlingar kan hvit ej förhindra genom att draga ner nya stridskrafter, alltså måste de på något sätt göras overksamma. Vi se härtill en möjlighet genom att flytta Sb1. Och att den skall gå till a3 och ej till d2 blir klart efter svarts replik S×a5, som förhindrar Sb3. Vi spela således *1. Sb1—a3!* hvarpå svarts spel kan föras på tre linjer: 1. —, a1D; 1. —, S×a5 och 1. —, S×a3! Öfriga drag af svart tillåta flera lösningar, såsom Lc3, Sc2 o. s. v.

I.

Efter 1. —, a1D uppnår hvit en möjlighet att göra bondeförvandlingen overksam genom 2. S×c4, (Se diagram 2.) I denna ställning förmår damen ej besegra de tre lätta pjäserna genom att eröfra en af dem, emedan springarna lätt kunna sammanbindas. Och

2.

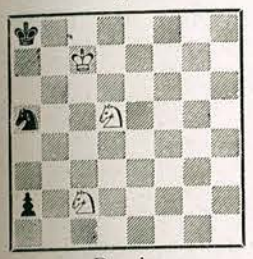
Remis.

på 2. —, Dg7† följer 3. Kc6, Db7† 4. Kc5, och svart kan ingenting uträtta. Men ej heller hvit har någon som hälst vinstchans, ty svart kan med 2. —, D×a5 framtvinga remisslutspelet kung och två springare mot kung.

Vi övergår nu till variant II.

II.

3.

Remis.

Efter 1. —, S×a5 forcerar hvit likaledes remis, och här genom att hejda bonden med 2. Sc2. (Se diagram 3.) Spelet kan härmed anses vara afslutadt, då endast fullständig kraftjämlikhet kan ernås, hvilket lätt synes.

Vida farligare för hvit är svarts tredje och bästa svar.

III.

Med *1. —, S×a3!* inledes hufvudspelet. Vi ha nu nått en ställning, där hvit hvarken kan förhindra bondeförvandlingen eller göra den overksam, ty om hvit spelar 2. Lc3?? så eröfras löparen med 2. —, Sb5† och svart vinner lätt nog. Någon möjlighet att utjämna spelet genom att eröfra pjäs förefinnes ej mera, och om hvit försöker göra remis genom evig schack, så undkommer kungen öfver a6. I denna vanskliga situation finnes emellertid en djupliggande utväg ur svårigheterna med problemdraget *2. Kc8!!* (Se diagram 4.) Därmed hotar hvit att med Lc3 hejda bonden, och om svart försöker hindra detta drag genom att spela 2. —, Sb5? eller 2. —, Sb1?? så följer i förra fallet helt enkelt 3. Sc7†, S×c7 4. Lc3, eller 3. —, Ka7 4. S×b5† med remisslut. Och i det senare blir svart hastigt och lustigt matt efter 3. Lb6! Svarts starkaste drag är helt naturligt *2. —, a1D.* I detta fall kommer inte förvandlingen till torn, springare eller löpare i fråga, ty svart spelar på vinst och måste ta den starkaste pjäsen, då t. ex. 2. —, a1T stöter på patrull efter 3. Lb6 och 4.

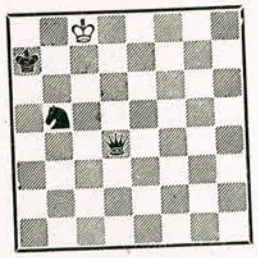
4.

Svart drar, hvit gör remis.

Sc7†. Men äfven efter 2. —, a1D har hvit ett tillfredställande drag i det aggressiva *3. Lc3,* hvilket inskränker damens rörelsefrihet och inleder en aktion med matthot mot kungen. Damen måste flytta, då den hvarken här eller i fortsättningen kan offras, utan att kraftjämlikhet uppstår. Svart spelar bäst *3. —, Dg1,* hvilket förhindrar Ld4 genom hotet Dg8†, men hvit har äfven tagit detta med i sina beräkningar; det följer *4. Sc7†, Ka7,* hvarpå två eleganta offer afsluta kombinationen: *5. Ld4†!, D×d4 6. Sb5†!, S×b5* och hvit är patt. (Se diagram 5).

5.

Remis.

En fullkomlig ren och ekonomisk pattställning af stor skönhet har nu uppnåtts.

Sådana små djupt anlagda studier som denna, med otvungen ställning och fängslande spelförlopp, äro ägnade att borttaga många fördomar mot studiekompositionen och tillföra den många nya vänner i schackvärlden.

Rekonstruktion af lösningen:

1. Sb1—a3 Sc4×a3

Eller 1. —, a2—a1D 2. Sa3×c4 remis, eller 1, —, Sc4×a5 2. Sa3—c2 remis, eller 1. —, likg. 2. La5—c3 o. s. v. remis.

2. Kc7—c8 a2—a1D

Eller 2. —, Sa3—b5 3. Sd5—c7† o. s. v. remis.

3. La5—c3 Da1—g1 (d1)
4. Sd5—c7† Ka8—a7
5. Lc3—d4† Dg1×d4
6. Sc7—b5† Sa3×b5

Patt.

E. H.

Slutspels- och studienytt.

Lösningsturneringen (se jan-häftet 1917) är nu afslutad med följande resultat.

	Poäng	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	S:ma poäng
F. Hansson, Malmö	15	1	1	1	1	1	1	3	1	3	2	2	1	2	35
Einar Löfquist, Malmö	15	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	2	1	2	35
E. Andersson, Malmö	14	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	2	1	2	34
S. Krenzisky, Malmö	14	1	1	1	1	1	1	4	1	2	2	2	1	2	34
S. Carlsson, Wisborgsslätt	14	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	28
G. Lagerström, Upsala	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	28
A. Lundkvist, Eskilstuna	13	1	1	1		1	1	3	1	1	1	1	1	1	27
E. Barea, Sarpsborg	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	27
E. Eriksén, Upsala	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	27
S. Almgren, Enköping	13	1	1	1	0	1	1	3	1	2	0	1	1	1	27
P. Wahlmark, Upsala	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	26
O. Ackermann, Breslau	13	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25
N. Friberg, Visby	13	1	1	1	0	0	1	1	1	2	1	1	1	1	25
G. Brodd, Upsala	12	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	25
F. Florin, Käflinge	12	1	1	1	0	0	1	2	1	2	0	2	1	1	25
A. Jonsson, Blombacka	13	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	24
H. Fahlander, Östersund	12	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	24
Fr. Lindgren, Stockholm	12	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	24
V. Engman, Växjö	9	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	21
T. Lundström, Käflinge	11		1	1		1		1		1	1				17

1:a pris, 50 kr. eröfrades af hr Frans Hansson, Malmö, 2:a pris, 25 kr. hr Einar Löfquist, Malmö, 3:e pris 15 kr. hr E. Andersson, Malmö, 4:e pris 10 kr. hr S. Krenzisky, Malmö, 5—10 pris värdefull schacklitteratur, tillfalla hrr S. Carlsson, Wisborgsslätt, G. Lagerström, Upsala, A. Lundkvist, Eskilstuna, E. Barea, Sarpsborg, E. Eriksén, Uppsala och S. Almgren, Enköping.

Vi gratulera hrr pristagare till de vackra resultat de uppnått i denna verkligt svåra täfling och tänka därvid särskildt på 1:a pristagaren och hans ovanligt omfattande och djupgående undersökningar. Till alla deltagarna i turneringen rikta vi äfven vårt tack för ett godt arbete och önska dem välkomna i nästa täfling.

Med resultatet i vår turn. äro vi mycket nöjda. Det har ådagalagt att ett vaknande och stigande intresse för studieområdet kommit oss till mötes från skilda håll, hvilket varslar godt om studiernas framtid i Norden.

Lösningar till *Chess Amateur*-studierna inkomma i ett följande häfte.

Breflåda.

G. Ling, Lund, T. Lundström, Käflinge, Frz. Sackmann, Berlin-Gr., K A. L. Kubbel, Petrograd: Vi tacka Eder för de utmärkta originalbidragen *S. Almgren, Enköping:* Vi granska Eder studie.

Meddelanden rörande studieafd. sändas till *E. Holm, Ystad.*

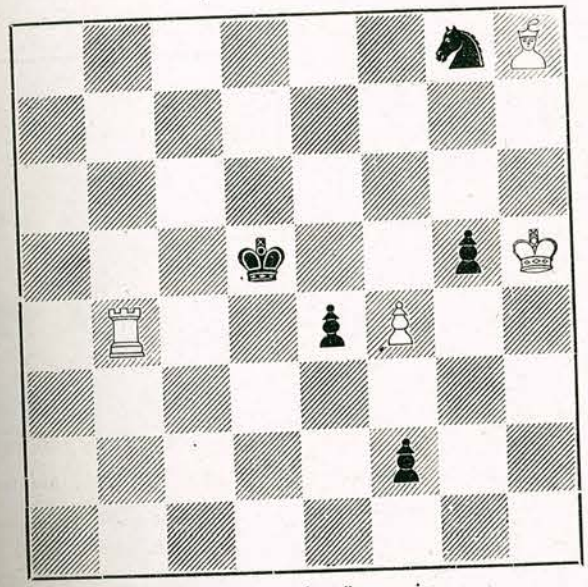
Slutspel och studier

i original och reproduktion.

77. *G. Ling,* Ystad.

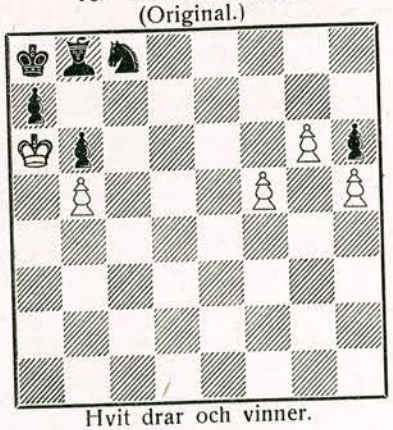
(Original.)

Tillägnad herr A. O. Andersson på 60 årsdagen.

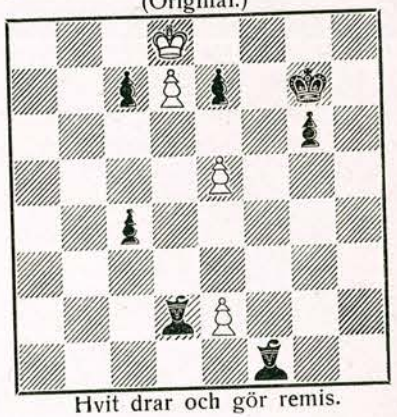
Hvit drar och gör remis.

78. *E. Holm.* Ystad.
(Original.)

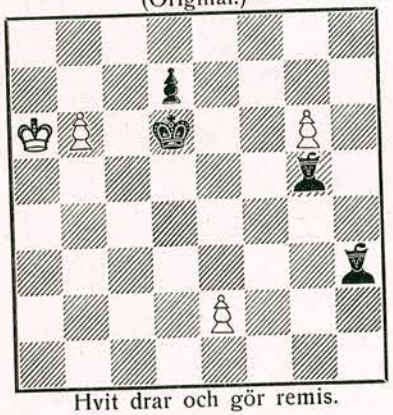
Hvit drar och vinner.

79. *T. Lundström,* Käflinge.
(Original.)

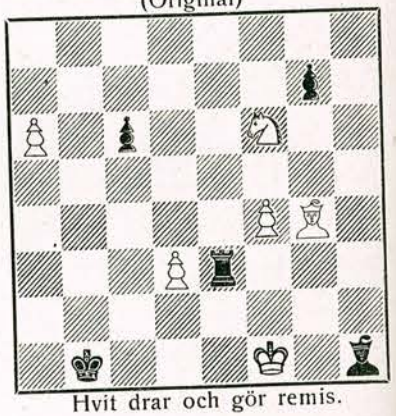
Hvit drar och gör remis.

80. *T. Lundström.*
(Original.)

Hvit drar och gör remis.

81. *Frz. Sackmann,* Berlin- Grunevald.
(Original)

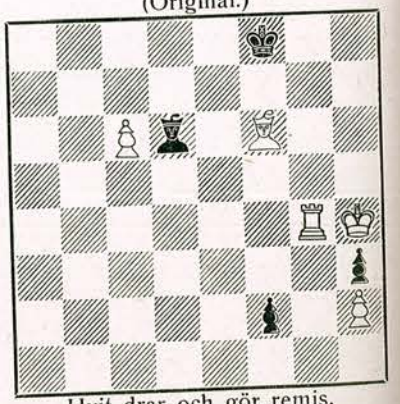
Hvit drar och gör remis.

82. *K. A. L. Kubbel,* Petrograd.
(Original.)

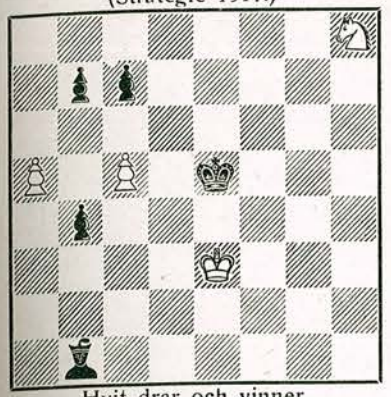
Hvit drar och vinner.

83. *K. A. L. Kubbel.*
(Original.)

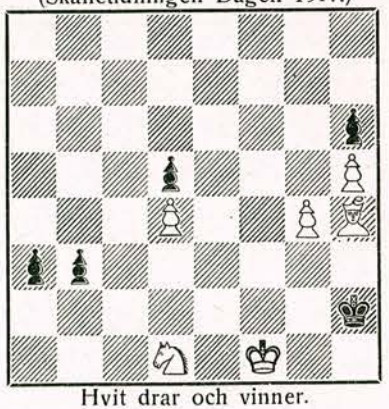
Hvit drar och gör remis.

84. *E. Holm.*
(Stratégie 1917.)

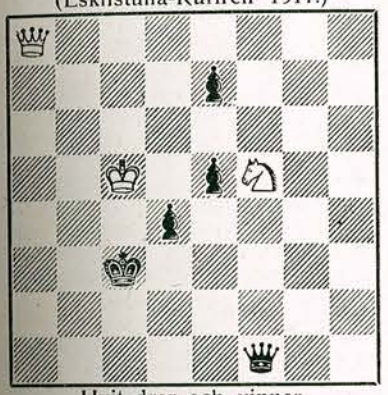
Hvit drar och vinner.

85. *G. Ling.*
(Skånetidningen Dagen 1917.)

Hvit drar och vinner.

86. *A. Troitzky,* Minsk.
(Eskilstuna-Kuriren 1917.)

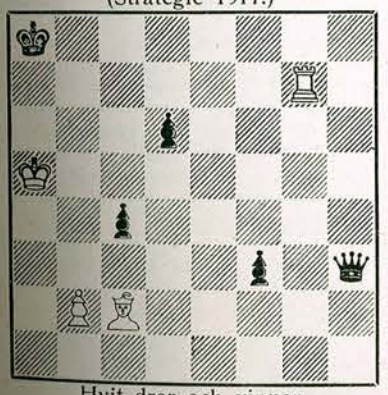
Hvit drar och vinner.

87. *A. Troitzky.*
(Eskilstuna-Kuriren 1917.)

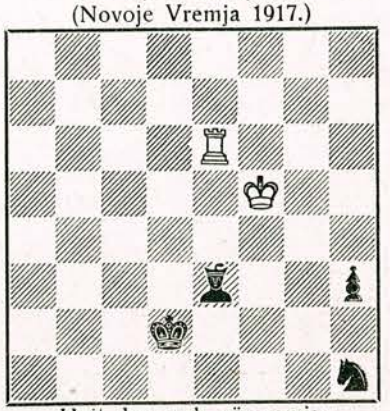
Hvit drar och gör remis.

88. *H. Rinck,* Barcelona.
(Stratégie 1917.)

Hvit drar och vinner.

89. *K. A. L. Kubbel.*
(Novoje Vremja 1917.)

Hvit drar och gör remis.

Lösningar

till studierna 58—70 i nov.-häftet 1917.

58. (Troitzky.) 1. Ld5† a, b.

a) 1. —, Kf8! 2. Dd8†, Kg7 (De8? 3. Df6† o. s. v.) 3. De7†, Kh6! 4. De5! 1, 2, 3. Svart har nu kommit in i en dragtvångsposition; den svarta damen måste flytta och går förlorad.

1) 4. —, Db1 (c2, d3) 5. Dh5†, Kg7 6. Df7†, Kh6 7. Df8†, Kh7! (Kg68. Lf7 9. Dg8† o. s. v.) 8. Lg8†, Kg6 (Kh8? 9. La2 (b3, c4)† o. s. v.) 9. Lf7†, Kh7 (Kf5 (f6)? 10. La2 (b3, c4)† o. s. v.) 10. Dg8†, Kh6 11. Dh8†, Dh7 12. Df6† och matt i nästa drag. Äfven 5. Dg5†, Kh7 6. Dg8† synes leda till målet.

2) 4. —, Da6 (b6) 5. Dg5†, Kh7 6. Dg8†, Kh6 7. Df8†, Kh7 8. Le4† och vinner. Äfven 5. Dh8† och 5. Dh5† eller 5. Le4 (på 4. —, Da6) vinna, men dessa små dubbelspel ha ingen vidare betydelse.

3) 4. —, Dg1 5. Dh8†, Kg6 6. Dg8† och vinner damen.

b) 1. —, Kh8 2. De5†, Dg7! (Kh7 3. Le4 o. s. v.)

3. De8†, Kh7 4. Le4† och vinner.

Åter en fångststudie liksom n:o 26, men mera svårlöst och med vida finare innehåll. Damen har 22 flyktfält efter 4. De5, ett rekord med dessa pjäser.

(Jag var en tid rätt missbelåten med denna studie för de många dubbelspelens skull. Emellertid synes mig vid närmare påseende studiens förtjänster vara tillräckligt stora för att man kan ha öfverseende med de tämligen oväsentliga dubbelspelen. Det praktfulla damdraget 4. De5! öfverskyler mycket. Frans Hansson.) (En vakker illustration til dette sværlöste tema. Emil Barea.)

59. (Strömberg.) 1. g6, Lh6 2. Sf4† a, b.

a) 2. L×f4 3. g7, Tg3 4. Lg4!, T×g4 5. g8D†! T×g8 och hvit är patt. Svart kan äfven spela 4. —, Sd6, men kan ej få mer än remis t. ex. 5. g8D†, K×d4 6. Df8! o. s. v.

b) 2. —, K×d4 3. S×d3, Sd6 (K×d3 4. L×b7 o. s. v.) 4. La6, Se4 5. Se1 o. s. v. remis.

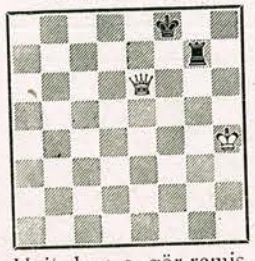
Hvit kan ej få remis genom 2. g7?, ty svart spelar då 2. —, Td1†! 3. Kg2, L×g7 4. S×g7 (Sf4†, Kd6) Sd6! och vinner.

(En liten nätt uppgift, men lättlöst. Frans Hansson.)

60. (Söderberg.) 1. Te×f2 a, b.

a) 1. —, L×f1 2. Ld3!, D×d3 (2. —, L×d3 3. Ta2†, Kb6 4. Tb2 och damen är förlorad) 3. Ta2†, Kb5 4. Tb2†, Kc4 5. Tc2†, Kb3 (Kd4 6. Td2 o. s. v.) 6. Tb2†, Kc3 7, Tb3†!, K×b3 och hvit är patt. Svart kan ej undgå remis genom evig schack, patt eller kraftjämlikhet. Denna remismöjlighet för tornet mot damen har först påvisats af Ponziani. (Se diagram.) Svart schackar på g7 h7 och f7 tills den hvita kungen gått till g6 eller f6, hvarpå följer Th6† eller Tg6† med pattställning. Går däremot kungen till e-linjen så följer Te7 o. s. v.

Ponziani. 1782.

Hvit drar o. gör remis

b) 1. —, Dg5† 2. Kb2!, L×f1 3. T×f1, Db5† 4. Kc3!, D×f1 5. Ld3† o. s. v. remis. Slår ej damen tornet, utan spelar t. ex. Dc5†, så går kungen till b3 l. d3 och hvit har endast remis genom evig schack. Hvit synes äfven kunna få remis genom 2. Kd1, L×f1 3. T×f1, men den förra vägen leder säkrast till utjämning.

1. Ld3? strandar på L×d3 2. Ta2†, (Tc6†, Ka5 o. s. v.) Kb6 3. Tb2, L×f1, eller 3. T×f2, Db1† och svart vinner.

Ett godt arbete.

61. (Wahlmark.) 1. Kf4 a, b, c, d, e

a) 1. —, g5†, 2. Kf5, h3 (Kf8 3. Kf6, Kg8 4. Sg6 o. s. v.) 3. Sd7 (g4), Kf8 4. Sf6!, Tf3† (~) 5. Kg6 och vinner.

b) 1. —, Tg1 (2) 2. Sf3, h3 (Tf1 3. Kg4, h3 4. Tb8† o. s. v.; g5† 3. S×g5 o. s. v.) 3. Sg5!, Tf1† 4. Kg3, Tg1† 5. Kh4 och vinner.

c) 1.—, Th3 2. Kg4, Th1 3. Sf3 h3, 4. Kg3 och vinner.

d) 1. —, g6 (Kf8, h7) 3. Sf3, g5† (Th3 3. Kg4. o. s. v.) 3. S×g5 och vinner.

e) 1. —, Tc3 2. Tb8†, Kh7 3. Sf3, h3 4. Sg5†, Kh6 (Kg6 5. Kg4 o. s. v.) 5. S×h3 och vinner.

1. Sf7? och 1. Sg6? str. på Tf3† 2. K~, Tf6† l. Tg3† och hvit kan ej vinna.

Ett erkännansvärdt arbete af slutspelskaraktär.

62. (Henriksen.) 1. Se3, a1D 2. Sc2 och vinner damen a, b, c.

a) 2. —, Da2 (b1) 3. Se4†, K×b5 4. Sc3† o. s. v.

b) 2. —, Dc1 (b2, e5) 3. Sd3† o. s. v.

c) 2. —, Da5 3. b4† o. s. v.

1. Sb2? str. på a1D t. ex. 2. b4†, K×b4 3. Sfd1, Lb8! 4. ~, Da8 (†) o. s. v., eller 2. Sa4†, (e4) K×b5 o. s. v. 1. b4†? str. på Kd6! 2. Se4, Ke7 o. s. v.

63. (Larsson.) 1. Td1! a, b.

a) 1. —, L×d1 2. e7, La4 (Om svart på något ställe spelar g1D, så följer e8D† och hvit har minst remis) 3. Sb5, L×b5 4. Sc6, L×c6 5. Ld7, L×d7, 6. e8D†, L×e8 och hvit är patt.

b) 1. —, f3 2. Sd3! (ej 2. e7 l. Ld7 för f2! och svart vinner) L×d1 3. e7, La4 4. Sf4, g1D 5. Sg6†, D×g6 6. K×g6, f2 7. La6 och hvit har minst remis.

Table rase!

(En herlig nedslagtning! Emel Barea.)

64. (Karstedt.) 1. Ta8†, Kb4 2. Sc2†, Kc5 3. Ta1, g3! 4. Se1! a, b, c.

a) 4. —, f×e1D 5. T×e1 och vinner.

b) 4. —, f1D 5. Sd3† och vinner.

c) 4. —, Kd5 5. Sg2, Ke4 6, Kc2, d3† 7. Kd2!, d×e2 8. K×e2 och vinner.

På 3. —, Kd5 får hvit ett vunnet slutspel genom 4. Sb4†, Ke4 5. Sd3, Ke3 6. S×f2, K×f2 7. Kc2, K×e2 8. Td1, Ke3 9. Tg1, Kf3 10. Kd3, g3 31. K×d4, g2 12. Kc3, Kf2 13. T×g2†, K×g2 14. Kb4 och vinner.

1. b4†? str. på Ka6! 2. Tc1 (f8) g3! och hvit kan ej vinna. 1. Tf8? str. på g3 2. Ta8†, Kb4 3. Sc2†, Kc5 4. Ta1, g2 och svart vinner. Studien har emellertid ej mindre än 3 bilösningar.

1) 1. Tc1, Ka6 (g3 2. Sc2, b4 3. Ta1†, Kb5 4. S×d4†, Kc5 5. Se6†, Kd5 6. Sf4 o. s. v.; b4 2. Sc4†, Ka6 3. Ta1†, Kb5 (b7) 4. Sd6†, K ~ 5. Se4 o. s. v.; d3 2. e×d3, g3 3. Sc2, Ka6 4. Se3 o. s. v., Kb4 2. Sc2†, Kc5 3. Se3† o. s. v.) 2. Sc2, g3 3. Sb4†, K ~ 4. Sd3, ~ 5. S×f2 o. s. v. Eller 2. —, Kb7 (d3 3. Sb4† o. s. v.) 3. Sb4, g3 4. Sd3 o. s. v.

2) 1. Sc2, Ka6 (b4 2. Ta8†, Kb5 3. Ta1, g3 (d3 4. e×d3, g3 5. Se3 o. s. v.; Kc6 4. S×d4†, Kd5 5. Sf5, Ke5 6. Tf1!, K×f5 7. T×f2†, Ke4 8. Tg2, Kf4 9. e4, Kf3 10. Tg1 o. s. v.; Kc5 4. Se1! o. s. v.) 4. S×d4†, Kc5 5. Se6†, Kd5 6. Sf4† o. s. v. 2. Sb4†, Ka5 (Ka7 3. Tc1, g3 4. Sd3) o. s. v. 3. Tf8!, g3 4. Sd3, Ka6 5. S×f2 o. s. v.

3) 1. Ta8†, Kb4 2. Tf8, g3 3. Tf5!, Ka5 4. Sc4†, K ~ 5. T×f2, g×f2 6. Sd2 o. s. v.

65. (Lewitt.) 1. d7, Ke7 2. Se6, K×d7 3. Sc5†, Kc6 4. S×d3, b3 5. Ke6! a, b, c.

a) 5. —, Kb6 6. Kd6!, Kb5 7. Kd5!, Kb6 (Ka4 (a5) 8. Kc4, Ka3 9. Kc3 o. s. v.; Ka6 8. Sc5† o. s. v.) 8. Sc5!, b2 9. Sa4† och vinner.

b) 5. —, Kc7 6. Kf6, ~ 7. K×g6 l. 7. S×b2 o. s. v.

c) 5. —, Kb5 6. Kd5, Ka5 7. Kc4 o. s. v.; eller

6. —, Kb6 7. Sc5! = a.

På 3. —, Ke7 följer 4. S×d3, b3 5. Kd5!, Kf7 6. Kd6, K ~ 7, Ke6 och vinner och på 3. —, Kc7 vinner hvit med 4. S×d3, b3 5. Kf6 o. s. v.

Intressanta slutspelsvändningar aflösa den tämligen triviala inledningen.

66. (Lewitt.) 1. g7, K×g7 2. S×e6†, Kf6 3, S×f4, Ke5 4. Kg4!, K×e4 5. Se6, Kd5 6. Kf5, Kc4 7. Ke4, Kc3 8. Ke3, Kb2 9. Kd2, K×a2 10. Kc2, Ka1 11. Sc5, Ka2! 12. S×a4!, Ka1 13. Sc5, Ka2 14. Sd3, Ka1 15. Sc1, Ka2 16. Sb3‡ Eller 5. —, Ke5 6. Sg5, Kd4 7. Kf4, Kc3 8. Ke3, Kb2 9. Kd2 K×a2 10. Kc2, Ka1 11. Se6, Ka1! 12. Sd4, Ka1 13. Sc6, Ka2 14. Sb4†, Ka1 15. Kc1, a2 16. Sc2‡. Dessa mattsättningar kunna forceras på skilda sätt. Om svart ej eröfrar Ba2 vinner hvit med den.

På 1. —, Kf7 följer 2. Se6 3. Kg4 4. Kf5 5. e5 6. Ke4 7. Kd5 a, b, c, d, e.

a) 7. —, Lg3 8. Sd4!, ~ 9. Sf5 (†) o. s. v.

b) 7. —, Lh2 8. Sg5†, K×g7 9. Sf2 L ~ 10. Ke6 o. s. v.

c) 7. —, Lb2 8. Sc7, K×g7 9. e6 o. s. v.

d) 7. —, Lb4 8. Sd4, K×g7 9. Ke6, Kf8 10. Sc6 o. s. v.

e) 7. —, Le7 8. Sd4, K×g7 9. Sf5† o. s. v.

Bilöslig med

1) 1. Sf3, e5 (Lc1) 2. Sg5!, S×g5 3. g7, K×g7 4. K×g5 o. s. v., eller 1. —, Kg7 2. Sg5, e5 3. Se6†, Kf6 4. g7, Kf7 5, Kg4, ~ 6. Kf5 7. e5 8. Ke4 9. Kd5 o. s. v.

2. 1. Sc6, Ld6 2. c5, L×e5 3. S×e5 o. s. v. eller 1. —, Kg7 2. Sd8, Kf6 3, Sf7 o. s. v., eller 1. —, e5 2. Sd8, Kg7 3. Se6† o. s. v. (2. —, Lc1 3. Sf7, Lf4 4. Sg5 o. s. v.)

3) 1. Sb5, Kg7 (Lg5 2. e5† o. s. v.; Lh2, b8 2. Kh6 o. s. v., 2. Sd4, Kf6 (e5 3. Sf5† o. s. v.) o. s. v.

67. (Sackmann.) 1. Tg6, Lf1! 2. Tf6 a, b, c, d, e, f, g.

a) 2. —, Lh3 3, Th6, Lf1 (Lg2 4. Th2, Ld5 5. Th5, Lc4 6. Ta5† o. s. v.) 5. Ta1, g3 6. Ta3, g2 7. Ta1, g1D 8. T×g1 och vinner.

b) 2. —, Lg2 3. Tf2, Ld5 (Lb7 4. Ta2†) 4. Tf5, Lc4 5. Ta5, La6 6. Ta3 o. s. v.

c) 2. —, Le2 3. Te6, Lf3 (Ld1 (f1) 4. Te1 o. s. v.; Ld3 4. Te3 o. s. v.) 4. Tb6, g3 5. Tb3, Le2 6. Ta3† o. s. v.

d) 2. —, Ld3! 3. Td6, Lh7! 4. Td7, Lg8 (Lg6 5. Kc8†, Ka8 6. Td5 o. s. v.) 5. Kc6†, Ka6! 6. Td8 o. s. v.

e) 2. —, Lc4! 3. Tf4, Lb5 4. Tf2, Lc4 5, Tf6, Lb3 6. Td6 o. s. v.

f) 2. —, Lb5 3. Tb6, La4 4. Tb4, Le8 5. Te4, Lb5 6. Te1 o. s. v.

g) 2. —, La6 3. Tb6, Lc8 4. Tb3, La6 5. Ta3, g3 6. T×g3 o. s. v.

Förf:s lösning kan ej genomföras i var. e), där den strandar på följande sinnrika försvar: 1. Tg6, Lf1 2. Tf6, Lc4! 3. Tf4, Lb5 4. Tf2, Lc4 5. Tf6, Lg8!! Hvit har härpå var. a), b), c), d) och e.

a) 6 Tg6, Lf7! 7. Tg7 (Tf6, Lg8 o. s. v. Td6, g3 8. Td7 (Td1, Ka6; Tf6, g2) g2! och dubbelhotet upphäfves) Lb3! 8. Tg6, Lf7 remis genom dragupprepning, eller genom att kungen slipper ut öfver a6.

b) 6. Tf8, Lb3! 7. Tf6, Lg8 med liknande spel som i a)

c) 6. Td6, g3! 7. Td8, Lh7 8. Td7, g2 9. Tg7, Ka6 o. s. v.

d) 6. K ~, g3 o. s. v.

e) 6. Tf4, Ka6 o. s. v.

Om hvit försöker vinna genom andra torndrag än 3. Tf4 så följer t. ex. 3. Tc6 (b6), Lf7! 4. Tf6, Lc4 o. s. v. som förut, eller 3. Td6, g3! 4. Td4, Lb5 5. Td1†, g2 6. Ta1,† La6 och tornet kan ej lämna 1:a fältraden. Kungen måste flytta och matthotet upphäfves t. ex. 7. Kc6, Kb8! 8. Tb1†. Ka7 o. s. v. På 3. Tg6 följer Lf7! och på 3. Th6, g3 4. Th4, Lb5 o. s. v. med remisslut. Skada på detta lilla innehållsrika verk!

68. (Troitzky.) 1. Lh7 a, b, c.

a) 1. —, h3 2. Le4†, Kg1 3. f5!, h2 (3. —, Kh2 4. Kf1, Sg6 5. f×g6 o. s. v., eller 3. —, Sg6 (f7) 4. f×g6 l. e×f7 o. s. v.) 4. Lh1!, K×h1 (Sg6 5. f×g6 jämte g7 och g8 D) 5. Kf1, Sg6 (Sf7 6. e×f7 och f8D) 6. f×g6, f5 7. g7, f4 8. g8S!, f3 9. Sf6, e×f6 10. e7, f5 11. e8D, f4 12. Ke1, Kg2, 13. Dg6†, Kh3! 14. Dh5†, Kg2 15. Dg4†, Kh1 16. D×f3†, Kg1 17. Dg4†, Kh1 18. Dh3, Kg1 19. Df1‡.

b) 1. —, Kh3 2. Kf3, Kh2 3. Le4, Kh3 4. f5, Kh2 5. Ke2, Kg1 6. Lf3, Kh2 7. Kf1, Kh3 8. Kg1, Sg6 9. f×g6 o. s. v., eller 6. —, h3 7. Le4, Kh2 8. Kf1 o. s. v.

c) 1. —, Kg1 2. Le4. f5 3. L×f5, h3 4. Le4, h2 5. f5, h1D 6. L×h1 o. s. v. 1. Lf7 str på h3.

Förf:s intention kan dock kringgås i var. a) med det störande dubbelspelet 8. Ke2 t. ex. f3† (Kg2 9. g8D†, Kh3 (annars följer matt i 3 drag) 10. Dh7†, Kg4 11. D×h2 o. s. v.) 9. Ke1, Kg2 10. g8D†, och vinner. Härmed får studien förklaras vara bilöslig.

69. (Troitzky.) (Med hvit springare å e8). 1. e7 a, b.

a) 1. —, Tg5† 2. Kf2, Kd7 3. f4! och vinner tornet t. ex. 3. —, Tf5 4. Sd6, T×f4† 5. Ke3 eller 3. —, T ~ 4. Sd6 l. 4. Sf6† o- s. v.

b) 1. —, Kd7 (~) 2. Sf6† l. 2. Sd6 o. s. v.

Efter 3. f4! uppkommer rent tornkors med S mot T. Hvit får ett lätt vunnet slutspel om detta offrar sig, t. ex. 3. —, Tg2† 4. K×g2, K×e8, 5. Kf3, K×e7 6. Ke4, eller 3. —, Tf5 4. Sd6, T×f4† 5. Ke3, T×b4 6. e8D, K×d6 7. Df8† o. s. v. På 1. —, Te5 vinner hvit med 2. Sd6†, Kd7 3. e8D†, T×e8, 4. S×e8, K×e8, 5. Kf4 d. s. o.

70. (Troitzky.) 1. e×d6 a, b, och c.

a) 1. —, T×e6 2. L×h4, T×d6! 3. Le7 (hotar Lf7‡) Td4† (Tg6 4. Ld1†!) 4. Ke3 och kungen och löparen behärska tornkorset t. ex. 4. —, Td7 5. Lf7†, Kg4 6. Le6†, eller 4. —, Th4 (g4) 5. Ld1 (†) o. s. v.

b. 1. —. Tb7 2. Ld1†; Kg6 3. L×h4 o. s. v.

c) 1. —, Te8 (a7) 2. e7 o. s. v.

Bilöslig med 1. L×h4 a, b, c.

a) 1. —, d×e5† 2. Kg3!, Tg7† 3. Kh3, Tb7 4. La4, Tc7 4. e7 o. s. v

b) 1. —, K×h4 l. T×e6 2. e×d6 o. s. v.

c) 1. —, Tb7 2. e×d6!, T×b3 3. d7 o. s. v.

Riktiga lösningar ha utom turneringen insändts af N. C. Lose, Fröbjerg, Danmark. (59, 62, 63 — 69.)

NORDISKA SCHACKFÖRBUNDET.

STYRELSE:

Ordf.: **S. Lund,** Bygdönæs pr Kristiania.
Sekreterare: **T. Aalheim,** Deichmanske bibliotek, Kristiania. **Cl. Petersen,** (Kria).
O. Lehmann, (Kphmn). **J. Giersing,** (Kphmn). **L. Collijn,** (Djursholm).
Martin Anderson, (Gbg).

DANMARK.

Københavns Skakforening; sammanträder hvarje ***onsdag*** afton å Studenterforeningens lokal.

Industriforeningens Skakklub, Köpenhamn; sammanträder hvarje dag i Industriforeningens lokal.

FINLAND.

Helsingfors schackklubb; sammanträder ***måndagar*** och ***torsdagar*** kl. 7.30 e. m. i Handelsgillets lokal, N. Esplanadgatan 41. Klubben sammanträder ej under sommarmånaderna juni, juli och augusti.

Vasa schackklubb; sammanträder hvarje ***onsdag*** å Ståls Café (e under sommarmånaderna).

Åbo schackklubb; sammanträder i Teaterfoyern ***onsdagar*** kl. 7 e. m. och ***söndagar*** kl. 11 f. m.

NORSK SCHAKFORBUND.

STYRELSE:

Ordf. **S. Lund,** Bygdönæs pr Kristiania Sekr. **C. Lund-Baltzersen,** Toldbodgate Kristiania.

Kristiania Schakselskab; sammanträder hvarje ***onsdag*** afton å Hotel St. Olav, St. Olavs gate 27, där dessutom medlemmarna hvarje dag kunna sammanträffa efter kl. 3 e. m.

Schakklubben av 1911, Kristiania; sammanträder hvarje ***måndag*** och ***onsdag*** Okt.—Maj kl. 8 e. m. å Café Norröna, Grœnsen 19 I.

Aalesunds Schaklag; sammanträder hvarje ***onsdag*** och ***söndag.***

Bergens Schakklub; sammanträder hvarje ***onsdag.***

Fredrikstad Schakselskab.

Skien Schakklub.

Trondhjem Hoiskoles Schakklub.

Trondhjem schakklub ; sammanträder hvarje ***måndag*** kl. 9 e. m. å Hahns Café.

Rjukan Schakklub.

Tromsö Schakklub.

Stavanger Schakklub ; Musegaten 15.

SVERIGES SCHACKFÖRBUND.

STYRELSE:

Ordf.: **Ludvig Collijn,** Djursholm. Skattm.: **F. Englund,** Drottningg. 40, Stockholm
Sekr.: **O. Löwenborg,** Kommendörsg. 19. Stockholm. v. ordf.: **Martin Anderson** Göteborg. **A. O. Anderson,** Lund. **P. Wahlmark,** Upsala.

Årsafgiften (50 öre pr föreningsmedlem) sändes till skattmästaren under loppet af april månad.

Stockholms Schackförbund

Drottninggatan 77.

Speldagar: ***Måndag, torsdag*** och ***lördag.***

Stockholms schacksällskap; sammanträder hvarje ***måndag, onsdag*** och ***fredag*** kl. 7,30 e. m. å Grand Hôtel Royal.

Stockholms Akademiska schackklubb; sammanträder hvarje ***tisdag*** kl. 7,30 e. m. å Grand Hôtel Royal.

Stockholms allmänna schackklubb; sammanträder hvarje ***tisdag*** och ***fredag*** kl. 7,30 e. m. å Schackförbundets lokal, Drottninggatan 77.

Stockholms Södra schacksällskap; sammanträder ***hvarje onsdag*** kl. 8 e. m. å Folkets Hus, Södra Bantorgsgatan.

Schackklubben Kamraterna; sammanträder hvarje ***onsdag*** och ***fredag*** kl. 7,30 e. m. å Schackförbundets lokal, Drottninggatan 77.

Sveriges Kontoristförenings schackklubb; sammanträder hvarje ***tisdag*** kl. 7.30 e. m. å Sveriges Kontoristförenings lokal, Brunkebergstorg

Stockholms kvinnliga schackklubb; sammanträder hvarje ***torsdag*** kl. 7 e. m. å Grand Hôtel Royal.

Stockholms Typografiska Förenings schackklubb: sammanträder hvarje ***onsdag*** kl. 7.30 e. m., t. v. å schackförbundets lokal.

Södermalms schackklubb; sammanträder hvarje ***måndag*** kl. 7 e. m. å Restaurant Pelikan.

Västermalms schackklubb; sammanträder hvarje ***torsdag*** kl. 8 e. m. å Café Fram, Hjärnegatan 2.

Brandkårens I. K:s schackafdelning; sammanträder hvarje ***tisdag*** och ***fredag*** kl. 5 e. m. i Dagrummet å Johannes Brandstation.

Schackklubben Tornet: sammanträder i samlingsrummet å Adolf Fredriks polisstation, Kammakaregatan 36.

L. M. Ericssons schackklubb; sammanträder hvarje ***tisdag*** kl. 5 e. m. å Caféet, Kammakaregatan 22.

Postmännens schackklubb: sammanträder hvarje ***torsdag*** kl. 5 e. m. i Posthuset, ingång Bryggaregatan, 2 tr.

Schackklubben Vasa;

Sundbybergs schacksällskap; sammanträder hvarje ***tisdag*** och ***torsdag*** kl. 7,30 å Café Hvilan, Norra station, Sundbyberg.

Värtans schackklubb;

Nacka schacksällskap sammanträder söndagar å Sickla Café och Konditori, Sickla.

Målarnas schackklubb; sammanträder hvarje ***fredag*** afton å målarnas klubbrum, Folkets Hus, Stockholm.

Göteborgs schackförbund

Drottninggatan 21.

Speldagar: ***onsdag, fredag, lördag*** och ***söndag.***

Göteborgs schacksällskap; sammanträder hvarje ***måndag*** och ***torsdag*** å Restaurant Hvita bandet, Kungsgatan.

Schacksällskapet Manhem; sammanträder hvarje ***måndag, tisdag*** och ***torsdag*** å Schackförbundets lokal, Drottninggatan 21.

Majornas schacksällskap; sammanträder ***hvarje dag*** å Anderssons Kafé, Linnéplatsen.

Schackklubben sammanträder hvarje ***tisdag*** och ***torsdag*** kl. 8 e. m. samt ***söndagar*** kl. 11 f. m. å Götahallens Café.

Kontoristföreningens schackklubb: sammanträder ***hvarje dag*** å Kontoristföreningens lokal.

La Reine: sammanträder ***hvarje dag*** å Konsertsalongen, Södra Larmgatan.

Damernas schackklubb: sammantr. hvarje ***tisdag*** och ***torsdag*** kl. 8 e. m. samt ***söndagar*** kl. 11 f. m. å Götahallens Café.

Göteborgs studentkårs schackklubb: sammanträder ***hvarje dag*** å Gamla Högskolan.

Annedals schacksällskap: sammanträder ***hvarje*** dag å Café Sveaborg, Nordenskjöldsgatan 1, Göteborg

Lundby schacksällskap; sammanträder ***hvarje dag*** å Gustafssons Café, Kvillebäcken.

Mölndals schacksällskap; sammanträder ***hvarje dag*** å Café Mölndal, Mölndal.

Färjenäs schacksällskap: sammanträder ***hvarje dag*** å Färjenäs Café, Färjenäs.

Skånes Schackförbund.

Lunds schackklubb; sammanträder hvarje ***torsdag*** kl. 7,30 e. m. å Grand Hôtel.

Malmö schackklubb; sammanträder ***torsdagar*** kl. 8 e. m. å Hotell Standard.

Kristianstads schackklubb; sammanträder ***tisdagar*** kl. 7 e. m. å Café Continental.

Landskrona schackklubb: sammanträder hvarje ***onsdag*** kl. 7 e. m. å Handtverks- och Industriföreningens lokal,

Höganäs schacksällskap: sammanträder hvarje ***onsdag*** kl. 7 e. m. å Godtemplarlokalen, Höganäs 6.

Trelleborgs schackklubb: sammanträder ***tisdagar*** och ***fredagar*** kl. 7,30 e. m. å Café Victoria.

Mälardalens Schackförbund.

Upsala allmänna schacksällskap; sammanträder hvarje ***tisdag*** kl. 8—12 å Gamla Observatoriet, Svartbäcksg. 7.

Eskilstuna allmänna schackklubb; sammanträder ***torsdagar*** kl. 7.30 e. m. och ***söndagar*** kl. 10 f. m. å Folkets parks kafé.

Eskilstuna schacksällskap; sammanträder ***tisdagar*** och ***lördagar*** kl. 3—7 och ***söndagar*** från kl. 10 f. m. å Café Olympia.

Westerås allmänna schackklubb; sammanträder ***torsdagar*** kl. 7 e. m. och ***söndagar*** kl. 10 f. m. å Café Tomten, Pilgatan.

Sala schackklubb; sammanträder hvarje ***tisdag*** och ***torsdag*** kl. 8 e. m. å Söderbergs kafé.

Enköpings schacksällskap; sammanträder ***onsdagar*** kl. 7.30 e. m. å Nya Cafét.

Örebro schacksällskap; sammanträder ***torsdagar*** kl. 8 e. m. å Strandkaféet.

Örebro arbetareförenings schacksällskap.

Östergötlands Schackförbund.

Norrköpings schacksällskap; sammanträder ***tisdagar*** och ***torsdagar*** kl. 8 e. m., å London Café, N. Kungsgatan 10.

Norrköpings Kontoristförenings schackklubb; sammanträder hvarje helgfri ***fredag*** kl. 8 e. m., å kontoristföreningens lokal.

Linköpings allmänna schacksällskap; sammanträder ***torsdagar*** kl. 7 e. m. å Kontoristföreningens lokal, Borgmästaregatan 4.

Söderköpings schacksällskap;

Valdemarsviks schackklubb; sammanträder ***torsdagar*** kl. 7.30, å K. Hagvalls möbelaffär.

Hälsingborgs Schacksällskap; sammanträder hvarje *måndag* och *torsdag* kl. 8 e. m. å Café Blå Bandet.

Karlskrona schacksällskap sammanträder *tisdagar* kl. 8 e. m., å Stadshotellet.

Borås schacksällskap; sammanträder *tisdagar* och *fredagar*, å Hotell Savoy.

Schackklubben Fenix, Borås; sammanträder *tisdagar* och *torsdagar*, å Café Manhem.

Söderhamns schacksällskap; sammanträder *onsdagar* kl. 8—10 e. m. och *söndagar* kl. 4—10 e. m., å Bergs konditori.

Jönköpings schackklubb; sammanträder hvarje *onsdag* kl. 8 e. m., å Stora hotellet.

Sköfde schacksällskap; sammanträder hvarje *onsdag* kl. 8.30 e. m., å Pensionat Svea.

Östersunds schacksällskap; sammanträder hvarje helgfri *torsdag*, å Hotell Standard.

Kiruna schacksällskap; sammanträder hvarje *fredag* kl. 8.30 e. m., i St.Godtemplarhusets lilla sal.

Lidköpings schacksällskap; sammanträder hvarje *onsdag* kl. 8 e. m., i klubbrummet å "Örnen".

Nybro schacksällskap; sammanträder hvarje *fredag* kl. 6 e. m., å Centralhotellet.

Skara schacksällskap; sammanträder hvarje *tisdag* kl. 8 e. m., å Stadshotellet.

Uddevalla schacksällskap; sammanträder arje *torsdag* kl. 8 e. m. å Stadshotellet.

Upsala enskilda schackklubb; sammanträder hvarje *torsdag* kl. 7.30 e. m., i Folkets Hus.

Heby Schacksällskap; sammanträder *onsdagar* kl. 8.30 e. m., å H. Wigerts Café, Heby.

Hvetlanda schackklubb; sammanträd. hvarje *onsdag* kl. 8 e. m., å Centralhotellet, Hvetlanda.

Västerviks schackklubb: sammantr. *onsdagar* kl. 7 e. m. å Café Temperance.

Mjölby schackklubb: sammantr. hvarje *onsdag* och *lördag* kl. 6 e. m. och *söndagar* kl. 3 e. m., å Mjölby Privathotells café.

Gefle schacksällskap; sammanträder *torsdagar* kl. 7 e. m , å Café D'angleterre.

Halmstads schacksällskap; sammanträder å Nedre Tivoli.

Karlshamns schacksällskap; sammanträder å Centralhotellet.

Kristinehamns schacksällskap.

Malmbergets schacksällskap.

Olofströms schackklubb.

Wisby schackklubb.

Trollhättans Schacksällskap.

Robertsfors schackklubb.

Eksjö schackklubb; sammanträder *hvarje torsdag* kl. 8 e. m., å Nya konditoriet, Eksjö.

Schackklubben S. C. H. XIII; Äspinge.

Hvarje sällskap tillhörande förbundet erhåller 1 ex. af Tidskrift för Schack gratis. Priset är, för förbundsmedlemmar Kr. 4: —, om prenumeration sker genom respektive sällskaps styrelser direkt hos redaktionen Drottninggatan 77.

Äfven erhåller förbundsmedlemmar Lärobok i Schack af G. & L. Collijn, till nedsatt pris, Del I Kr. 4: — och Del II Kr. 3: —, fraktfritt vid direkt rekvisition från F. Englunds förlag, Drottninggatan 40.